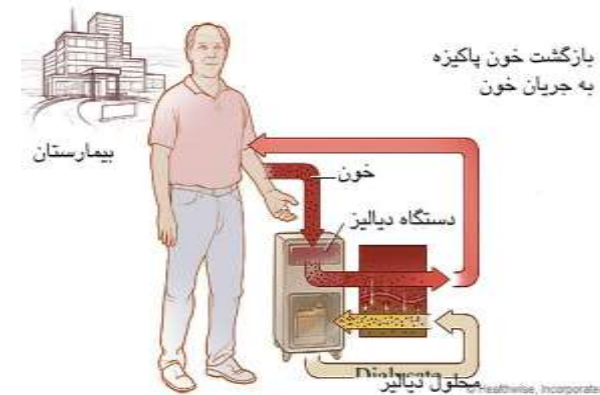


## عوارض شایع حین همودیالیز:

افرادی که بنابه دلایل مختلف تحت انجام همودیالیز قرار میگیرند ممکن است در طول انجام آن با مشکلات و عوارض مختلفی مواجه شوند. عفونت شایعترین و مهمترین آنها می باشد. از جمله این عوارض:



۱) کاهش فشار خون:

علل: کاهش شدید ویا ناگهانی حجم خون، مصرف داروهای قلبی، خونریزی یا نشت خون، آترواسکروز عروق، اشکال در انقباض عروقی محیطی، وجود استات در محلول همودیالیز، محلول دیالیز نسبتاً گرم (۳۸C)، تامپوناد قلبی  
علائم شامل:

سرگیجه، تهوع، استفراغ، خمیازه کشیدن، کاهش سطح هوشیاری  
درمان:

- ۱- در صورتی که مشکل تنفسی وجود نداشته باشد، پاهای بیمار بالا نگه داشته شود.
- ۲- کاهش و یا قطع انجام دیالیز تا بهبود شرایط
- ۳- تجویز اکسیژن

۴- توجه به نوع داروهای مصرفی ضد فشار خون و در صورت لزوم قطع داروها ۶ساعت قبل از انجام همودیالیز با دستور پزشک

- ۵- تجویز CC ۵۰۰-۱۰۰۰ سرم با دستور پزشک
- ۶- دریافت داروهای بالا برنده فشار خون در صورت لزوم با دستور پزشک
- ۷- در صورت امکان استفاده از بیکربنات بجای استات در محلول دیالیز
- ۸- عدم مصرف غذا در حین دیالیز

## ۲) کرامپ عضلانی:

علل: کاهش فشار خون، گرفتن حجم زیاد در بیماران باوزن زیاد، غلظت پایین (Na) سدیم در محلول دیالیز  
درمان شامل:

- ۱- درمان افت فشار خون
- ۲- تجویز سدیم هیپرتونیک ۲۰-۱۰ سی سی در مدت ۳ تا ۵ دقیقه با دستور پزشک
- ۳- انجام فیزیوتراپی

## ۳) تهوع و استفراغ:

علل: کاهش فشار خون، اتساع معده، کلسیم محلول در دیالیز، واکنش به آب شهر  
درمان شامل:

- ۱- تجویز داروهای ضد تهوع قبل از دیالیز
- ۲- در صورت شدید بودن علائم، قطع دیالیز با دستور پزشک

## ۴) درد سینه و درد پشت

علل: فعال شدن کمپلمان به علت فیلتر دیالیز، آنژین صدری به علت مشکلات قلبی، همولیز، در برخی موارد نامعلوم  
درمان شامل:

- ۱- تغییر فیلتر دیالیز
- ۲- درمان آنژین صدری
- ۳- درمان علل زمینه ای

## ۵) سردرد:

علل: در بیشتر موارد نامعلوم، سندروم عدم تعادل، کاهش کافئین در بیمارانی که قهوه و چای مصرف میکنند، افت فشارخون  
درمان:

- ۱- جلوگیری از افت فشار خون
- ۲- استفاده از بیکوب بجای استات در محلول دیالیز
- ۳- در موارد شدید نیاز به بررسی نورولوژی وجود دارد
- ۴- مصرف استامینوفن

## ۶) تب و لرز

علل: عفونت، حساسیت به فیلتر دیالیز، تزریق خون  
درمان شامل:

- ۱- از بین بردن علت ایجاد کننده
- نکته: رعایت کلیه نکات اصول استرلیتی در هنگام وصل کردن و جدا کردن بیمار بسیار مهم است.

## ۷) سندروم عدم تعادل:

علل: کاهش ناگهانی PH مایع مغزی-سجعی، افت سریع اوره، همودیالیز با شدت و سرعت زیاد در جلسات اول شروع درمان



دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

## عوارض حین همودیالیز

آموزش به پرسنل

تهیه کننده:

محسن طالبی - کارشناس پرستاری

تایید کننده:

دکتر مهسا ترابی جهرمی

(فوق تخصص کلیه)

منابع:

کتاب نارسایی کلیه نوشته دکتر رئیس جلالی

فوق تخصص نفرولوژی ۱۳۹۸

و دیالیز ICU و CCU مراقبت های ویژه در بخش ۱۳۹۸

پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث ۲۰۱۸

تابستان ۱۴۰۰

EDU-PT-51/B



علائم: تهوع، استفراغ، بیقراری، سردرد، تشنج، تاری دید، سرگیجه، افزایش فشار خون، اغما درمان شامل:

- ۱- کاهش مدت زمان دیالیز در جلسات اول
  - ۲- تجویز محلول نمکی با دستور پزشک
  - ۳- قطع همودیالیز در صورت وجود علائم تشنج
  - ۴- بازنگه داشتن راه هوایی
  - ۵- در صورت صلاحدید پزشک تجویز دگزامتازون
- ۸) واکنش حساسیتی به دیالیز

الف) آنافیلاکتیک

➤ در ۲۰ تا ۳۰ دقیقه ابتدای دیالیز ایجاد می گردد. علائم: نفس تنگی، احساس گرما در سطح بدن بخصوص در محل فیسچول، خارش، ریزش اشک، کرامپ شکمی، در موارد شدید ایست قلبی و مرگ درمان:

- ۱- قطع دیالیز
- ۲- استفاده از آنتی هیستامین و اپی نفرین

ب) غیر آنافیلاکتیک

علائم: دردسینه و پشت

➤ بیشتر در ۱ ساعت ابتدای دیالیز رخ می دهد. درمان:

- ۱- تجویز اکسیژن
- ۲- بررسی و رد کردن علل قلبی
- ۳- دیالیز می تواند ادامه پیدا کند